

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 153/2022

VD/7477/03.01.02.00/2022

RV/HN/EJ

Korvauksenhakija (jäljempänä hakija) on toimittanut 4.10.2022 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen koskien vahinkorahaston asiamiehen päätöstä § 153/2022. Hakija ajoi kertomansa mukaan Jyvätiellä polanteeseen, jonka seurauksena ajoneuvon puskuri vaurioitui. Vahinkorahaston asiamies hylkäsi 29.9.2022 antamassaan päätöksessä hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että asiassa ei ollut näytetty toteen Vantaan kaupungin tuottamusta, eikä tämän syy-yhteyttä vahinkoon.

Vahingonkorvauslain mukaisesti se taho, joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen. Korvauksenhakijan tulee pystyä osoittamaan itselleen aiheutunut vahinko sekä vahingon aiheuttajan tuottamus vahingon syntymisessä. Vahingonkärsijällä on myös velvollisuus mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Hallituksen esityksen 281/2004 mukaan kadun kunnossapidosta vastuussa olevalle voi seurata vahingonkorvausvastuu, jos tämän havaitaan laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa esimerkiksi kadulta vaadittavan kunnossapitotason saavuttamisessa viivyttelemällä.

Kunnan vastuu katualueen kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain lisäksi myös oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisperiaatteiden pohjalta. Näissä lähtökohtina on tienpitäjän korostetun huolellisuusvelvollisuuden ohella myös vastuuvapaus tilanteissa, joissa vahinko on ollut ennalta-arvaamaton tai joissa se ei ole ollut kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa (KKO 1998:147). Kunnalta ei voida myöskään aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan heti tapahtuvaa poistamista (Hemmo, 2005, s. 38).

Mahdollisia ajoradalla olevia kuoppia ja päällystevaurioita tasataan, kun niistä tehdään havainto oman toiminnan yhteydessä, tai saadaan ilmoitus tienkäyttäjältä tai viranomaiselta. Kelirikkoaikana ajoradan päällystevaurioita voi syntyä nopeallakin aikavälillä, muutamista tunneista vuorokauteen. Vaurioiden syntymiseen vaikuttaa päällysteen yleinen kunto ja ikä sekä kadun liikennemäärät. Erityisesti raskas liikenne voi painollaan nopeastikin murtaa alkavia päällystevaurioita rikki isommiksi kuopiksi. Myös sateet ja lämpötilan vaihtelut nollan molemmin puolin rikkovat päällysterakenteita. Kaikkia päällystevaurioita ei voida niiden määrien sekä nopean syntymisen vuoksi käytännössä kaupungin toimesta merkitä, korostaen tienkäyttäjän huolellisuusvelvoitetta.

Tieliikennelain 3 §:n mukaan tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Saman lain 5 §:n mukaan ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovittettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioiden tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa, ja se on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa. Kaupunkialueen normaalit nopeusrajoitukset ovat alhaisia, ja autoilijan tulee sovittaa nopeutensa tien kuntoon nähden.

Oikaisuvaatimus perusteluineen

Päätöksessä todetaan, että asian osalta ei ole näytetty Vantaan kaupungin tuottamusta eikä sen yhteyttä syntyneeseen vahinkoon ja että Vantaan katujen kunnossapito on lausuntonsa mukaan suorittanut kadun kunnossapidon lakien ja laatuvaatimusten mukaisesti, eikä olisi näin ollen aiheuttanut toimillaan syntynyttä vahinkoa.

Päätöksessä myös todetaan, että kadun kunnossapito kuuluu kunnalle ja kunnossapito toimenpiteiden tarkoitus on pitää tiet liikenteen tarpeiden edellyttämässä kunnossa.

Päätöksessä on lueteltu Jyvätiellä tehtyjä kunnossapito toimenpiteitä 17.2.-20.2.2022 (lumenauraus ja sohjonpoisto.) Ajoneuvon vaurioituminen johtui kuitenkin syvistä polanteista. Katsomme, että polanteiden poistamisen osalta kunnossapitoa on laiminlyöty.

Päätöksessä ei ole otettu tarkasteluun vahinko päivän 21.2.2022 tapahtumia. Välittömästi vahingon tapahtuneen jälkeen, raportoimme tilanteesta Vantaan katujen kunnossapitoon asiointikanavan kautta, joka johti saman päivän aikana 21.2.2022 massiiviseen polanteiden poistamiseen Jyvätiellä. Näin ollen voidaan todeta, että Vantaan kaupungin tien kunnossapito lieenee ollut asiassa yhtä mieltä siitä, että polanteiden poistaminen on välttämätöntä, jotta välttyään enemmiltä vahingoilta. Viivyttely asian hoitamisessa kerkesi kuitenkin jo aiheuttaa vahingon.

Päätöksessä todetaan, että katujen kunnossapidolla ei ole tiedossa muita korvausvaatimuksia Jyvätieltä. Edellä mainittu toteamus ei ole sattuneen vahingon kannalta millään tavalla oleellinen seikka, jonka tulisi vaikuttaa yksittäisen vahingon korvauspäätökseen.

Oikaisuvaatimuksen liitteenä 5 kuvasarjaa, joilla osoitetaan Vantaan kaupungin tuottamus ja sen yhteys sattuneeseen vahinkoon.

Kuvasarjoista yksi sisältää videomateriaalia polanteiden poistamisesta Jyvätiellä 21.2.2022. Yhdessä kuvasarjasta voidaan todeta vahingon kärsineen auton normaali maavara, joka on noin 16 cm. Polanteiden ollessa jopa 20 cm syviä voidaan todeta, että edes noudattamalla erityistä varovaisuutta ei voitu vaikuttaa vahingon syntymisen ehkäisemiseksi.

Kuvien metatiedoista voimme todeta tapahtumien oikea-aikaisuuden ja sijainnin.

Mikäli tien kunnossapitoyksikön toimenpiteiden kirjaamiset on tullut hoidetuksi asianmukaisella ja lain vaatimalla tavalla, löytynee kyseisistä toimenpiteistä merkinnät myös tien kunnossapitoyksikön arkistosta.

Kunnossapidon lausunto

Korvaushakemuksen mukaan hakija on ajanut polanne epätasaisuuksiin Jyvätiellä 21.2.2022 n. klo 8.00 ja ajoneuvo vaurioitui. Jyvätie on hoitoluokituksessa III-luokan katuverkkoa.

Runsaista lumisateista johtuen osalle alempaa katuverkkoa talvella 2021-2022 oli muodostunut lumipolanteita. Vaihtelevien keliolosuhteiden johdosta polanteet osin sulivat ja jäätyivät aiheuttaen kelirikkoa. Nämä epätasaisuudet osin haittasivat liikennöintiä, mutta yleistä varovaisuutta noudattaen ei estänyt liikennöintiä.

Seuraavat kunnossapitotoimenpiteet on suoritettu Jyvätiellä ennen vauriotapahtumaa:

- lumeauraus ja sohjonpoisto 17.2 n. klo 16.45
- lumenauraus ja sohjonpoisto 18.2 n. klo 9.30
- viikonloppuna la 19.2 ja su 20.2.22 ei toimenpiteitä

Jyvätien polanteenpoisto aikataululla ei ole ollut vahingon kanssa mitään suoraa yhteyttä.

Tapahtuma-ajan ympäristössä (muutamit lähiviikko) Vantaan kaupungin 3.luokan kaduilla on suoritettu polanteen tasausta/poistoa talvella 2021-2022.

Vahinkolausuntoon on kirjattu hoitotoimenpiteet ennen vahinkoa.

Päätelmät

Talvikaudella 2021-2022 osalle kaupungin kaduista muodostui runsaan lumentulon seurauksena polanteita. Vaihtelevien keliolosuhteiden seurauksena nämä polanteet paikoin sulivat ja jäätyivät, aiheuttaen kelirikkoja. Kelirikkojen aiheuttamat ajoradan epätasaisuudet haittasivat liikennöintiä kaduilla, mutta yleistä varovaisuutta noudattaen eivät kuitenkaan täysin estäneet sitä. Vantaan kaupungin katujen kunnossapito katsoo huolehtineensa kunnossapitovelvollisuudestaan.

Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteesta johtuen pelkkä tien huono kunto ei yksistään aikaansaa korvausvastuuta tienpitäjälle, vaan lisäedellytyksenä on myös selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. Tienkäyttäjällä on myös vastuu noudattaa olosuhteiden edellyttämää varovaisuutta ajoneuvon kuljettamisessa.

Asiassa ei ole näytetty Vantaan kaupungin tahallista tai tuottamuksellista vahingontekoa, eikä kyseessä ei ole myöskään ankaran vastuun tilanne, jossa vahingonkorvausvastuu syntyisi tuottamuksesta riippumatta.

Vahinkorahaston asiamiehen esitys

Hakijan esittämässä oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu ilmi mitään sellaisia seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa vahinkorahaston asiamiehen ratkaisua tehtäessä. Asiassa esitetyn näytön perusteella on siis katsottava, että Vantaan kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen. Vahinkorahaston asiamies esittää, että hakijan oikaisuvaatimus tulisi hylätä.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 13.2.2023 § 19

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 153 / 2022.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)